

der ere oppe hos de Folk, som lide under den Dobbeltthed, der ligger i at skulle betale til flere Kirkers Vedligeholdelse, men jeg er ikke ganske sikker paa, at det alligevel i sin Udførelse vil løse alle praktiske Vanskeligheder paa rette Maade. Naar jeg nu vil fremstille, hvordan Forholdene er paa et bestemt Sted, er det kun for at de, der faa med Sagens videre Behandling at gøre, derved kunne faa et Grundlag til at drøfte denne Side af Sagen. I § 11 siges det, at Vedligeholdelsen skal ske ved Kirkens egne Midler, og hvis de ikke ere tilstrækkelige dertil, dækkes af Menighedens Medlemmer, men saa føjes der til: „efter de i denne Lov indeholdte Regler“. Der er ingen Tvivl om, at den Grundsætning, der her er sat i Spidsen, er rigtig, men jeg er i Tvivl om, hvorvidt Bestemmelsen „de i denne Lov indeholdte Regler“ er saa klar og bestemt, at den kan ramme det, jeg vil kalde den menneskelige Retfærdighed i disse Forhold, saa godt, som det var ønskeligt. Der er vist flere lignende Tilfælde, men jeg skal tage den Menighed, som er samlet om Ildskov Kirke. Til denne Menighed hører Beboere fra det tidligere Sunds Sogn og det tidligere Bordings Sogn. Nu vide vi nok, at ved disse Kirkers Oprettelse bliver det fastsat, at et bestemt Beløb skal henlægges til Kirkens Vedligeholdelse, i Almindelighed et Par Tusinde Kroner, og det er ogsaa sket ved denne Lejlighed, men for øvrigt paahviler det Sognets Beboere at vedligeholde Kirken. Men Beboerne, som ere samlede om den ny Kirke, have tillige Vedligeholdelsespligt over for den gamle Kirke, altsaa en Del af Menigheden for Bording og en Del for Sunds. Nu er der det mærkelige Tilfælde, som vistnok er ret enestaaende, at baade Sunds og Bordings gamle Kirker ere nedrevne og ombyggede med ny Kirker. Følgen har været, at Udgifterne have været ret betydelige begge Steder, og deraf følger igen, at de Mænd, som høre til den ny Menighed om Ildskov Kirke, beskattes i stærk Grad ogsaa til den gamle Kirke. Det ærede Medlem for Randers Amts 3die Valgkreds (Bjerre) berørte forleden Dag Tienden og gjorde gældende en almen Opfattelse af den. Det kan være rigtigt, men hvor Tienden, som i begge disse Sogne ejes af den samme Befolkning, der ejer Kirken, forekommer det mig dog, det vilde være rigtigt at løse Spørgsmaalet derhen, at det bliver de Tiendeydere, som blive ved den gamle Kirke, der fremdeles faa Vedligeholdelsen af den sammen med — efter det ny Forslag —

de andre Menighedsmedlemmer, medens de Tiendeydere, der ere gaaede over til den ny Kirke, faa deres Tiendeydelse lagt over til den. Der er ingen Tvivl om, at i sin Tid har det været Meningen, at Tienden skulde være til Kirkens Vedligeholdelse, og naar Tiendeyderne i et af disse Sogne i sin Tid have haft denne Forpligtelse, fordi de have brugt Kirken, er det ogsaa naturligt, at de allesammen betale deres Tiende til det Brug; men naar en Del af dem ifølge Udviklingen og ved lovmæssig Ordning kommer til at høre til en anden Kirke, synes jeg, det er lige saa naturligt, at de føre den Del af deres Bidrag, som de maa yde til den gamle Kirke, over til den ny. Jeg er ikke sikker paa, om ikke det foreliggende Forslag muligvis i Virkeligheden løser Spørgsmaalet, men jeg tvivler noget derom, og i alt Fald kan det jo ikke skade at drage dette Spørgsmaal frem.

Det var altsaa denne Enkelthed, hvorom jeg særlig havde bedt om Ordet, men da jeg har det, har jeg Lyst til ogsaa at fremsætte nogle almindelige Betragtninger angaaende de andre Forslag, som ligge paa Tingets Bord. Ved Finanslovens 1ste Behandling tillod jeg mig paa Grundlag af nogle Ytringer, der faldt fra et æret andet Medlem om kirkelige Forhold, at sige, at for mig staar det saaledes, at vi trænge til en Udvikling, men hvis vi kunde naa til at faa Kirkerne lukkede op — det var vist det Udtryk, jeg brugte — mente jeg, det væsentligste var sket Fyldest, saa kunde vi for saa vidt godt klare os i den nærmest kommende Tid og maaske i længere Tid. Den samme Opfattelse, jeg den Gang udtalte, har jeg endnu. Det forekommer mig, at der her er en Trang, og en ret stærkt følt Trang, fra mange Sider inden for Folkekirken, og naar der gives Plads for, at denne Trang kan tilfredsstilles, tror jeg, at egentlig det væsentligste er sket. Gennemføres Forslaget, som ligger her paa Tingets Bord angaaende Brugen af Kirkerne, og sammen med det tillige Forslaget om Valgmenigheder, tror jeg, at alle lutherske Kristne kunne være godt fornøjede for Tiden. Der er ingen, forekommer det mig, der da vil komme i Forlegenhed, enhver vil kunne finde Tilfredsstillelse for sin religiøse Trang, saa at han hverken behøver at komme i Modstrid med sin Samvittighed eller skal gøre uforholdsmæssige Anstregelser eller Opofrelser for at faa sin religiøse Trang tilfredsstillet. Jeg er derfor meget taknemmelig for, at Ministeren har fremlagt disse For-